

допомоги педагогам, вчителям, батькам та дітям. До 1929 р. на сторінках журналу містилися списки розшукуваних дітей. Часопис розрахований на осередки «друзів дітей», дошкільників, вчителів та всіх, хто мав справу з дитячим рухом (працівники Охматдиту, бібліотекарі, клубні працівники, педагоги-організатори та ін.). У журналі, окрім педагогічних проблем, багато цікавих літературних творів відомих тогочасних поетів й письменників (О. Сороки, С. Голованівського, С. Яворського, І. Тимко, Л. Андрієва тощо); літературознавчих розвідок («Життя Тараса Шевченка», «Літературний рух»); науково-популярних статей («Діти за кордоном», «Про організацію Всеукраїнського Товариства друзів»). Чимало праць присвячено вихованню дитини в родині, проблемам охорони здоров'я дітей, подано корисні поради батькам та багато іншого матеріалу для вихователів, педагогів й учителів.

У процесі аналізу українських дитячих часописів 20-х – початку 40-х рр. ХХ ст. («Дитячий рух», «Друг дітей») зроблено висновок, що, незважаючи на певний ідеологічний контекст, зміщення культурних інтересів у площину соціальних, наповнення журналів являє собою багатий фактологічний матеріал для сучасних дослідників історії педагогіки. Подальшого опрацювання та жанрово-змістового аналізу потребують інші періодичні часописи з фондів ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського («Будь наготові» (1926–1928), «Весела бригада» (1931–1937), «Червоні квіти» (1923–1931) та ін.

Список використаних джерел

1. Зозуляк Р. Українська дитяча преса Галичини (1890–1939 рр.). *Вісн. Львів. ун-ту. Серія педагогічна* / Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. 2003. Вип. 17. С. 240–246. URL: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/pedagogics/article/viewFile/6420/6422> (дата звернення: 20.11.2020).
2. Карпич І. Питання розвитку піонерської періодики та науково-методичної літератури на сторінках української преси (20-ті – початок 30-х років ХХ ст.). *Людинознавчі студії. Педагогіка* : зб. наук. пр. ДДПУ / Дрогоб. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. Дрогобич, 2014. Вип. 29, ч. 3. С. 69–76.
3. Коляда Н. Дитяча періодика як засіб науково-педагогічної комунікації (на прикладі журналів «Вожатий» та «Дитячий рух»). *Психолого-педагогічні проблеми сільської школи* : наук. зб. / Уман. держ. пед. ун-т ім. Павла Тичини. Умань, 2009. Вип. 28. С. 146–151.

СТОРІНКА «АДОЛЬФ ДІСТЕРВЕГ» ЯК СКЛАДНИК ЕЛЕКТРОННОГО РЕСУРСУ «ВИДАТНІ ПЕДАГОГИ УКРАЇНИ ТА СВІТУ»

*Н. В. Чала, молодший науковий співробітник, відділу педагогічного
джерелознавства та біографістики*

У сучасних умовах інтенсивного реформування освіти в Україні, коли змінилися форми передавання знання, широкої популярності набувають електронні інформаційно-бібліографічні ресурси.

Інформаційно-бібліографічний ресурс «Видатні педагоги України та світу» Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського (2008–2015 рр. – керівник П.І. Рогова, з 2015 р. – Л. Д. Березівська) «забезпечує інформаційний супровід історико-педагогічної

науки, бо є джерелом для написання дисертацій, наукових досліджень, бакалаврських і магістерських робіт; сприяє наповненню змісту підручників з історії освіти та педагогіки; уможлиблює якісне проведення масових науково-практичних заходів (конференцій, круглих столів тощо), присвячених творчій діяльності тих чи інших педагогів й освітніх діячів. Крім того, ресурс ознайомлює дослідників із фондом ДНПБ, зокрема педагогічними джерелами» [1].

Інформаційно-бібліографічний ресурс, який постійно поповнюється новими персоналіями, фактами та подіями, містить інформацію про понад 58 українських і зарубіжних педагогів й реформаторів освіти. Серед них видатний німецький педагог-демократ, послідовник Песталоцці, – Фрідріх Адольф Вільгельм Дістервег, 230-річчя від дня народження якого відзначається в цьому році.

Матеріали сторінки подано за рубриками: «Біографія», «Праці Адольфа Дістервега», «Публікації про життя та діяльність Адольфа Дістервега», «Фотогалерея», «Ушанування пам'яті».

У першій рубриці в стислому біографічному нарисі окреслено основні віхи життєвого й творчого шляху німецького педагога Дістервега, визначено його роль в історії педагогіки як теоретика й організатора освіти.

Друга рубрика «Праці Адольфа Дістервега» містить бібліографічний список праць. Особливу увагу заслуговує двотомна праця «Керівництво до освіти німецьких учителів» (1935). Перший том присвячений загальним питанням дидактики, другий – питанням методики викладання окремих предметів.

Більш широку інформацію подано в рубриці «Публікації про життя та діяльність Адольфа Дістервега». Значна частина публікацій, що увійшли до списку робіт, – це праці дослідників, які вивчали особливості педагогічної та організаційно-освітньої діяльності педагога, спрямованої на популяризацію професії вчителя.

Вміст «Фотогалереї» доповнює творчу біографію педагога. Вміщені фотоматеріали в рубриці «Ушанування пам'яті» демонструють його ушанування.

Зроблено висновок, що матеріали сторінки «Адольф Дістерверг» сприятимуть популяризації його педагогічного спадку, здійсненню подальших історико-педагогічних розвідок.

Список використаних джерел

1. Березівська Л. Д., Деревянко Т. М. Електронний ресурс «*Видатні педагоги України та світу*» й онлайн-проект «*Ми стоїмо на плечах наших попередників: Видатні педагогіювіляри*». *Вісн. Нац. акад. пед. наук України*. 2020. Т. 2, № 1. URL: <http://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/54/83> (дата звернення: 20.11.2020).